

Hiçbir şeye ihtiyacımız yok,
yalnız bir şeye ihtiyacımız vardır;
çalışkan olmak.

K. Atatürk

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim: Bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.

Garb'ın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahi şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne na-mahrem eli;
Bu ezanlar-ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedi, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder varsa taşım;
Her cerihamda, İlahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerred gibi yerden na'şım!
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki, başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlal:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal.

Mehmet Akif ERSOY

**200 SORUDA
İNKILAP TARİHİ
VE
ATATÜRKÇÜLÜK**

1.

01	02	03	04
<p>Tanzimat Fermanı</p> <p>Sultan, yönetimi altında bulunan dini, dili ve ulusu farklı vatandaşların uyum içinde yaşayabilmeleri için bu fermanı ilan etmiştir. Fermana göre vergilendirmede adalet olacak, hiç kimse yargılama yapılmadan cezalandırılmayacaktı. Ancak ferman ne azınlıklara ne de azınlık haklarını bahane ederek iç işlerimize karışmaya çalışan Avrupalıları tatmin etmemiştir.</p>	<p>İslahat Fermanı</p> <p>Rusya ile yapılan Kırım Savaşı sırasında Avrupalı devletlerin desteği alındı. Başta İngiltere olmak üzere Avrupalı ülkeler yardımları karşılığında azınlıklara daha geniş haklar verilmesini talep ettiler. İlan edilen İslahat Fermanı ile azınlıklara karşı küçük düşürücü ifade kullanmak yasaklandı. Gayrimüslimlerin devlet memurluklarına alınması kabul edildi. Yargılamaların açık yapılması sağlandı.</p>	<p>I. Meşrutiyet</p> <p>Balkan milletlerinin kaderini görüşmek üzere İngiltere ve Rusya'nın tertiplediği Tersane Konferansı'ndan çıkacak kararlara olumlu etki edebilmek için Jön Türklerin girişimleri ile ilan edilmiştir (1876). Kanun-u Esasi adlı anayasa kabul edildi. Özgür seçimler sonucu kurulan Mebusan Meclisi içinde azınlıkların milletvekilleri de bulunmaktaydı. Padişah gücünü meclis ile paylaştı. Ancak azınlık isyanları sürmeye devam etti. I. Meşrutiyet'in ömrü de bir yıl sürdü.</p>	<p>II. Meşrutiyet</p> <p>Padişah II. Abdülhamit'in anayasal hakkını kullanarak meclisi kapatmasının ardından ülke yaklaşık otuz yıl boyunca yeniden monarşi ile yönetilmiştir. Avrupa'da eğitim almış Osmanlı aydınlarının oluşturduğu İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin girişimleri ile padişah ikinci kez meşrutiyeti ilan etti. Aydınlarla göre dağılıma ancak bu şekilde engellenebilirdi. Meclis yeniden açılarak padişahın meclisi kapama yetkisi elinden alındı.</p>

Tablodan yola çıkılarak Osmanlı İmparatorluğu ile ilgili,

- I. Hanedan ailesi elinde bulundurduğu yönetme gücünü parlamento ile paylaşmak durumunda kalmıştır.
- II. Batı hükümetleri, imparatorluğun dahili sorunlarını harici politikaya konu ederek devleti yıpratma çabası içindedir.
- III. Toplumun eğitilmiş kesimleri demokratikleşme çalışmalarını destekleyerek dağılmanın önüne geçmeyi hedeflemektedir.
- IV. Sosyal düzende iyileştirmeler yapılarak eşitlik, adalet, şeffaflık ve hukuk üstünlüğü kavramları önemsenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I, II ve IV B) I, II ve III C) II, III ve IV D) I, II, III ve IV

2. **Osmanlı Aydınlarının Devleti Dağılmaktan Kurtarmak İçin Ortaya Attığı Fikir Akımları**

Osmanlılık: Dil, din ve ırk ayrımı yapmadan tüm bireyleri Osmanlı vatandaşı olarak kabul eden fikir akımıdır.

İslamcılık: Müslüman ulusları halifenin etrafında birleştirerek büyük bir İslam devleti kurmayı hedeflemiştir.

Türkçülük: Dünya Türklerinin siyasi birliğini sağlayarak Turan devleti kurmak isteyen düşünce akımıdır.

Batıcılık: Amacı ülkenin kurtuluşunu Avrupa ve Amerika'yı örnek alarak bilimsel, iktisadi, sosyal ve askeri alanlarda geliştirmektir.

Tablodaki bilgilerden hareketle Osmanlı aydınlarının aşağıdaki kavramların hangisinden etkilendiği söylenemez?

- A) Dogmatizm B) Ulusçu düşünce
C) Ümmet bilinci D) Çağdaşlaşma hareketleri

3. Avrupa ülkeleri bilimsel ve özgür düşüncenin önündeki en büyük engel olan kilise etkisini azaltmak için önce dinde reform hareketini başlattı. Bu durum Avrupa'da bilim ve sanatın gelişmesine yani Rönesans'ın ortaya çıkmasına neden oldu. Rönesans döneminde Avrupa'da İslam bilginlerinin ve eski Yunan bilginlerinin kitapları tercüme edilerek okunmaya başlandı. Avrupa'nın bilimsel anlamda İslam dünyasından üstün konuma gelmesi böylece başlamış oldu. Kağıt, matbaa ve pusulayı aktif bir şekilde kullanıp geliştiren Avrupa, coğrafi keşifler ile birlikte yeni kıtalar ve deniz yolları bularak hem Hint ticaretini ele geçirdi hem de yeni kıtalardan getirdiği değerli madenler ile zenginleşti. Böylece Osmanlı İmparatorluğu'nun elinde bulunan ipek ve baharat yolları önemini yitirdi. Türk devleti çok önemli bir mali kaynağı kaybetmiş oldu. Aydınlanma çağı ile bilimsel alanda gelişmesini daha da hızlandıran Avrupa, buharlı makineleri icat etmeyi başardı. Böylece hızlı ve ucuz bir şekilde üretim yapmaya başladılar. Sanayi İnkılabı adı verilen bu gelişme ile birlikte Avrupa, dünya ülkelerinden ucuz ham madde satın alıp kurduğu fabrikalarda bu ham maddeleri işleyip mamul maddeleri yine sömürdükleri ülkelere satarak zenginleştiler. Osmanlı İmparatorluğu da ucuz ham madde satıp mamul ürün satın alan ülkelere birisiydi. Kapitülasyonlar sayesinde vergi vermeden ülkemizde ticaret yapan Avrupalı tüccarlar Osmanlı pazarını ele geçirdi. Böylece ucuz Avrupa ürünleri iç piyasada yerli ürünlere yer bırakmadı. Türk tüccarlar birer birer iflas ederek el tezgahlarını kapattılar. 1789 yılında ortaya çıkan Fransız İhtilali ise bir başka önemli gelişmedir. Fransa'da halk ayaklanma çıkararak ağır vergiler yükleyen kralı öldürdü ve ülkede cumhuriyet yönetimini ilan etti. Eşitlik, adalet, özgürlük ve milliyetçilik gibi kavramlar dünyaya yayıldı. Milliyetçilik akımı "Her millete bir devlet." sloganı ile bütün etnik grupların bağımsız olmasını öngörüyordu. Bu nedenle çok uluslu bir imparatorluk olan Osmanlı devleti içerisinde yaşayan etnik gruplar birer birer ayaklanma çıkararak bağımsız olmaya başladı. Bu durum devletin dağılma sürecini hızlandırdı. Silah teknolojileri bakımından da geri kalan devlet hem savaşların hem de iç isyanların ağır yükü altında ezilmeye başladı.

Metinden hareketle Avrupa'nın Osmanlı Devleti'ni hangi alanlarda olumsuz etkilediği söylenemez?

- A) İktisadi - Askerî
B) Kültürel - Dinî
C) Siyasi - Sosyal
D) Askerî - Teknik
4. (1) Mustafa Kemal Atatürk'ün doğup büyüdüğü Selanik ili Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki en gelişmiş kentlerinden birisiydi. (2) Şehir; Türk mahallesi, Ermeni mahallesi, Yahudi mahallesi gibi bölgelere ayrılmış ve Fransız İhtilali sonrası sosyal ayrışmalar kendisini iyiden iyiye belli etmeye başlamıştı. (3) Mustafa Kemal ise böyle bir ortamda önce annesinin isteği ile Mahalle Mektebine, ardından babasının isteğine uygun olarak çağdaş usullere göre eğitim veren Şemsi Efendi Mektebi'ne gitmeye başladı. (4) Şehrin sokaklarında şık üniformaları ile gezen Osmanlı zabıtlarını gören küçük Mustafa daha o zamanlarda askerliğe heves etmeye başlamıştı. (5) Ayrıca Mustafa Kemal, şehirde işlek bir liman ve demir yolunun bulunması sebebi ile Avrupa'dan gelen gazete, dergi ve kitapları okuma fırsatı yakalamıştır.

Buna göre numaralandırılmış cümlelerden hangisi Selanik şehrinin Mustafa Kemal'i meslek seçiminde etkilediğini kanıtlar niteliktedir?

- A) 2
B) 3
C) 4
D) 5

5.

OKUL ADI	
Mahalle Mektebi	Dini eğitim veren ilkokuldur. Küçük Mustafa eğitim hayatına bu okulda başlamıştır.
Şemsi Efendi Mektebi	Muasır eğitim metotlarını uygulayan pozitif ilimler okutan ilkokuldur. Babasının isteği ile Mustafa bu okula devam etmiştir.
Selanik Mülkiye Rüştiyesi	Devlet memuru yetiştiren çağdaş bir ortaokuldur. Mustafa bu okula kısa bir süre devam etmiştir.
Selanik Askerî Rüştiyesi	Askerî eğitim veren çağdaş ortaokuldur. Annesinden gizlice sınavlara girerek kaydolmuştur. Matematik öğretmeni kendisine Kemal adını vermiştir.
Manastır Askerî İdadisi	Askerî eğitim veren lise düzeyi bir okuldur. Bu okulda eğitimcilerinden ve arkadaşlarından etkilenmiştir.
İstanbul Harp Okulu	Üniversite düzeyinde eğitim veren askerî okuldur. Teğmen rütbesi ile mezun olmuştur.
İstanbul Harp Akademisi	Üniversite düzeyinde eğitim veren askerî okuldur. Kurmay yüzbaşı rütbesi ile mezun olmuştur.”

Buna göre Mustafa Kemal'in seçeneklerde verilen okul çeşitlerinin hangisinde öğrenim gördüğü söylenemez?

- A) Sivil okul B) Geleneksel okul C) Mesleki okul D) Azınlık okulu

6.

1. Durum

Mustafa Kemal gençlik yıllarını Selanik, Manastır, Sofya gibi Balkan şehirlerinde ve başkent İstanbul'da geçirmiştir. Bu yıllarda Avrupa'dan gelen gazete ve dergileri okuyup etkilenmiştir. Montesque, Voltaire gibi özgürlükçü yazarların kitaplarını takip etmiştir. Yerli yazarlar içinde batıcılık fikrinin temsilcilerinden biri olan Tevfik Fikret'ten etkilenmiştir. Ülke sorunları ile ilgilenerek saltanat yerine millî egemenliğin ülke yönetimine hâkim olması fikrini benimsemiştir.

2. Durum

Padişah II. Abdülhamit'in desteği ile Meşrutiyet yönetimine karşı başkent İstanbul'da bir ayaklanma çıktı. Ayaklanmayı bastırmak üzere Selanik'ten İstanbul'a gelen Hareket Ordusu'nun Kurmay Başkanı Mustafa Kemal'dir. Orduya ismini de bizzat kendisi vermiştir. Hareket ordusu, meşrutiyete karşı çıkarılan ve 31 Mart isyanı olarak tarihe geçen bu ayaklanmayı bastırmıştır.

İki durum birlikte değerlendirildiğinde Mustafa Kemal'in okuduğu yazarlar sayesinde hangi ilkeyi benimsediği savunulabilir?

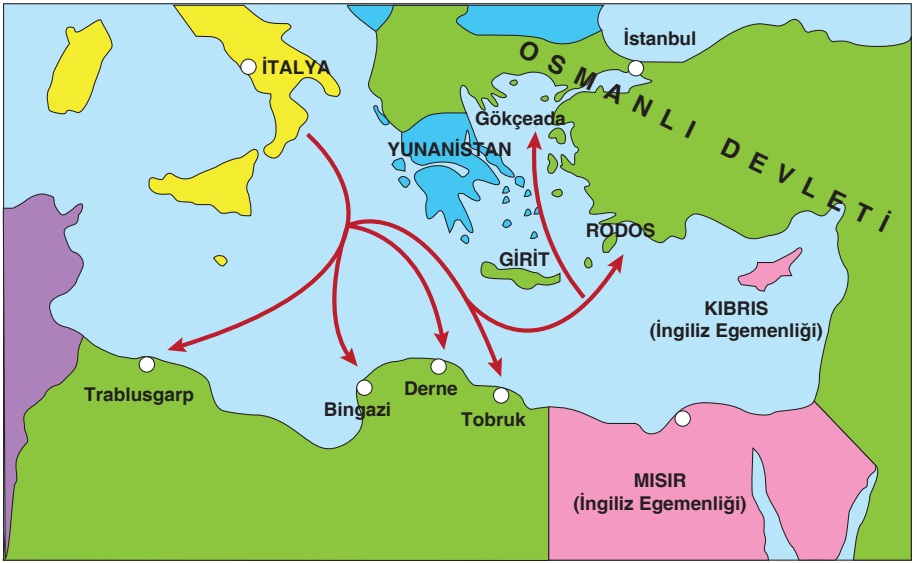
- A) Ulus hâkimiyeti
B) Sosyal adalet
C) Bilimsel gelişim
D) Irkçı düşünce

7. Mustafa Kemal Atatürk; Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluş sürecinde ve sonrasında attığı her adımda Türk milletinin desteğini almış, sırtını her zaman milletine yaslamıştır. Başlı her sıkıştığında Türk milletinden yardım istemiştir. Devletin kurulmasından sonra ise hayatının sonuna kadar Türk milletinin çıkarlarını korumak yolunda çalışmıştır. Türk tarihi ve dilinin araştırılması için Türk Tarih Kurumu ve Türk Dil Kurumu'nu kurmuştur.

Metinden hareketle Mustafa Kemal Atatürk'ün Türkiye Cumhuriyeti'nin kurarken ve yönetirken hangi fikir akımından etkilendiği daha çok savunulabilir?

- A) Osmanlıcılık B) Türkçülük C) Ümmetçilik D) Garpcılık

8.

Trablusgarp Harbi, sanayisini geç kuran ve ham madde bulabilmek için sömürge arayışlarına başlayan İtalya'nın saldırısı ile başlamıştır. Haritada oklar ile gösterilen yönlerde bölgeye saldıran İtalya Trablusgarp'a gizlice giden ve halkı teşkilatlandırarak bir milis ordusu kuran Mustafa Kemal tarafından durdurulmuştur. Ancak İtalya'nın Çanakkale Boğazı'nı abluka altına alması ve Balkan Savaşı'nın patlak vermesi sonucunda İtalya ile Uşi Antlaşması imzalanarak Trablusgarp terk edilmiştir.

Harita ve metin birlikte düşünüldüğünde aşağıdaki çıkarımların hangisine ulaşamaz?

- A) Mustafa Kemal emperyalizme karşı bir galibiyet elde etse de bölgenin kaybedilmesine engel olamamıştır.
B) Osmanlı milis kuvvetlerinin ikmal yolu Mısır'ın İngiliz işgali altında olması nedeni ile tıkanmıştır.
C) Osmanlı donanması Balkan Savaşlarında görev aldığı için Trablusgarp'a destek verememiştir.
D) Devletin yönetim merkezi tehlikeye girdiği için Kuzey Afrika'daki son toprak parçasından vazgeçilmiştir.

9. Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde ordu içinde partacılık faaliyetleri yoğun olarak yapılmakta idi. İktidarda bulunan İttihat ve Terakki Partisini destekleyenler ile ona karşı olan Hürriyet ve İtilaf Partisinden olanlar şeklinde ikiye bölünen orduda emir – komuta zincirinde bozulmalar görülmeye başlamıştı. İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin bir toplantısında vaziyeti fark eden Mustafa Kemal, Enver ve Cemal paşaları bu konuda uyardı. Ordunun asli görevi olan müdafaa ödevini yerine getirmesi gerektiğini ordu ile politikanın birbirinden ayrılmasını aksi takdirde ordunun bir saldırı karşısında zafiyet göstereceğini ifade etti. Nitekim bu felaket I. Balkan Savaşı esnasında gerçekleşti. Osmanlı ordusu kat kat güçlü olmasına rağmen Balkan devletlerinin zayıf kuvvetlerine karşı başarısız oldular. Emir komuta zincirinin bozulması, komutanlar arasındaki politik kavgalar, askerlerin arasındaki partici ayrışmalar neticesinde Balkanlarda asırlardır süren Osmanlı hâkimiyeti sona erdi.

Metinden hareketle Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Yönetme gücünü elinde bulunduranlara karşı çıkmaktan çekinmiştir.
B) Askerlik mesleğini bırakarak politik faaliyetlere ağırlık vermiştir.
C) Önsezilerini kullanarak oluşabilecek olumsuzluğu önceden tahmin etmiştir.
D) Ülkede yönetim biçiminin değişmesinde aktif rol oynamıştır.

10. Mustafa Kemal Sofya'da ateşemiliterlik görevinde bulunduğu süre zarfında önemli çalışmalara imza atmıştır. Bölgedeki Türk vatandaşlarının problemleri ile yakından ilgilenerken onların basın yayın faaliyetlerini özgürce yapabilmesi konusunda girişimlerde bulunmuştur. Bulgar parlamentosunun çalışmalarını yakından takip ederek yasama kurumunun işleyişini, anayasal düzenin yapısını ve uygulandığını görme fırsatı bulmuştur. Bir Avrupa ülkesinin başkentinde bulunması nedeniyle özellikle batı ülkelerinin elçileri ile yakın iletişime geçerek ülkelerindeki gelişmeler ile ilgili onlardan bilgi edinmiştir. Davet edildiği bir baloya ise yeniçeri kostümü ile katılarak dikkatleri üzerine çekmeyi başarmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Dünya siyasetinde öne çıkan devletlerin temsilcileri ile görüşerek diplomatik tecrübe elde etmiştir.
II. Irkçı ve kavmiyetçi bir tutum sergileyerek yalnızca Türklerin sorunlarına çözüm arayışı içine girmiştir.
III. Yetki alanının dışına çıktığı için Osmanlı hükûmeti tarafından görevine son verilmiştir.
IV. Devlet yönetimi ve ulusal iradenin uygulanışı hakkında geniş ölçüde bilgi sahibi olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) III ve IV

11. 20. yüzyıl başlarında Osmanlı devleti kavmiyetçi ayaklanmalar ile uğraşmak durumunda kalmıştı. İmparatorluktan birer birer ayrılan milletler, ülkenin parçalanmasında önemli rol oynamaktaydı. İngiltere, Fransa, Rusya ve İtalya gibi devletler hem Osmanlı Devleti'nin içerisinde çıkan ayaklanmaları destekledi hem de fırsat buldukça bu azınlıkların haklarını bahane göstererek devletin iç işlerine müdahalede bulundular. Her zaman Osmanlı topraklarına saldırarak için fırsat kolladılar. İngilizler Mısır'ı, Fransa Fas'ı, İtalya Trablusgarp'ı Ruslar Kırım ile Balkanlar'ın kuzeyini işgal ettiler. Hepsinin ortak hedefi kurdukları güçlü sanayi için ham madde kaynağı bulabilmektir. Osmanlı toprakları bu devletler için sömürilmeye hazır büyük bir pasta gibiydi. İç bunalımlar ve dış baskılar devletin ömrünü kısaltmıştı. Artık koca Türk çınarının devrilmesine çok az bir vakit kalmıştı.

Metinden hareketle 20. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin durumu ile ilgili aşağıdaki çıkarımların hangisine ulaşamaz?

- A) İmparatorluk hem dahili hem harici düşmanların saldırılarıyla zayıflamıştır.
B) Milliyetçilik düşüncesi çok uluslu yapıya sahip devletin toprak bütünlüğünü tehdit altına almıştır.
C) Batılı devletlerin iktisadi hırsları nedeniyle ülke emperyalizmin pençesine sürüklenmiştir.
D) Devlet yöneticileri toprakların parçalanması karşısında tepkisiz kalmıştır.
- 12.

1

Küçük Mustafa erken yaşta babasını kaybetmiştir. Bir süre aksasa dahi eğitimden asla vazgeçmeyerek Rüştiye sınavlarına girmiştir. Annesinin karşı olmasına rağmen Askerî Rüştiyeye girmeyi başarmıştır.

2

Selanik Askerî Rüştiyesi'nde eğitim görürken sınıfta çalışma danışmanlığı görevini diğerlerinden daha iyi yapacağını söyleyerek başkasının emri altına girmektense kendi çalışma grubunu kurmuştur.

3

Manastır Askerî İdadisi'ne girdikten sonra arkadaşları Ömer Naci'nin de etkisi ile şiir ve edebiyata merak salmıştır. Özellikle topluluk önünde yaptığı konuşmalar ile çevresindeki insanları etkilemeyi başarmıştır.

4

İlk gençlik yıllarında "Vatan Şairi" namı ile anılan Namık Kemal'i, Türkçü yazarlardan Ziya Gökalp ve Mehmet Emin Yurdakul'u okumuştur. Tarih öğretmeni Mehmet Tevfik Bey'in etkisi ile Türk tarihine ilgi duymaya başlamıştır.

Verilen bilgilerden hareketle Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. üyesi bulunduğu ulusun mazisini öğrenmek için hevesli olduğu,
II. etrafında gerçekleşen çalışmalarda geri planda kaldığı,
III. zor koşulları mazeret göstererek hedeflerinden geri durmadığı,
IV. iletişim kurduğu bireyler üzerinde olumsuz kanaat uyandırdığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) III ve IV D) II ve IV

13. Mustafa Kemal gençlik yıllarında ülke sorunlarına ilgi göstermiştir. Osmanlı – Yunan savaşını kazanmamıza rağmen masa başında alınan mağlubiyet sürecini yakından takip etmiş Balkanlarda asırlardır huzur içinde yaşayan milletler arasında yaşanan acı verici hadiseleri bizzat yerinde gözlemlemiştir. Dönemin diğer eğitimli bireyleri gibi o da batılı siyaset bilimcilerin düşüncelerinden etkilendi. Bu nedenle devletin tek kurtuluş yolunun daha hür bir toplum meydana getirmek olduğunu savunmuştur. Tek kişi yönetiminin artık geçerliliğini yitirdiğini savunmuş vatandaşların da ülke siyasetinde aktif rol aldığı bir yönetim şekli değişikliğini desteklemiştir.

Metinden hareketle Mustafa Kemal'in aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ilgilendiği söylenemez?

- A) Sosyal özgürlük
B) Politik rejim
C) Azınlık hakları
D) Yönetim bilimi

14. Askerlik hayatı boyunca cepheden cepheye koşan bir kahraman vardı. Adı Mustafa Kemal idi. (I) Trablusgarp işgal edildiği zaman gizlice bölgeye giderek yerel halkı birleştirip İtalyanlara karşı örgütleyerek ---- özelliğine sahip olduğunu kanıtlamıştı. (II) Çanakkale'de Avrupa'nın en büyük orduları kapımıza dayandığında düşmanın gizli planlarını önceden tahmin ederek ---- Olduğunu tüm dünyaya göstermişti. (III) Kütahya – Eskişehir mağlubiyetinin acı etkilerinin görüldüğü günlerde etrafındaki herkesi zafere inandırarak ---- özelliğini millete ispat etmişti.

Numaralanmış cümlelerde bırakılan boşluklara getirilmesi gereken kişilik özellikleri hangi seçenekte doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III
A)	Teşkilatçılık	Çok yönlülük	İleri görüşlülük
B)	Teşkilatçılık	İleri görüşlülük	Ümitsizliğe yer vermeme
C)	Çok yönlülük	İleri görüşlülük	Teşkilatçılık
D)	Ümitsizliğe yer vermeme	Teşkilatçılık	İleri görüşlülük

15.

- Sanayi İnkılabının etkisi ile devletler arasında ham madde ve Pazar yarışının başlaması
- Siyasi birliğini geç tamamlayan Almanya ve İtalya'nın İngiliz ve Fransız sömürgelerine saldırması
- Osmanlı Devleti'nin kapitülasyonları kaldırmak ve dış borçlarından kurtulmak istemesi
- Rusların boğazları ele geçirerek sıcak denizlerde ticari faaliyet yürütmek istemesi

I. Dünya Savaşı ile ilgili bilgiler incelendiğinde metne verilebilecek en uygun başlık seçeneklerin hangisinde verilmiştir?

- A) Küresel savaşın iktisadi gerekçeleri
- B) Harbin fitilini ateşleyen liderler
- C) Savaş ağlarını ören siyasetçiler
- D) Dünyanın kaderini değiştiren savaş

16.

I. DÜNYA SAVAŞI'NIN ÖZEL NEDENLERİ			
İNGİLTERE	RUSYA	FRANSA	İTALYA ve ALMANYA
İngiltere, dönemin en büyük sömürge devletiydi. Sömürgelerini Almanya'dan koruma siyaseti izledi. ABD ile silahlanma anlaşması yapması Almanya'yı rahatsız etti.	Panslavizm politikası ile Balkanlardaki Slavları isyana teşvik etmesi Avusturya – Macaristan ve Osmanlı imparatorlukları ile sürtüşmesine neden oldu.	Fransa, İngiltere'den sonra en fazla sömürgeye sahip olan devletti. Almanya'ya kaptırdığı Alsas- Loren bölgesini geri almak istedi.	Siyasi birliğini geç tamamlayan iki ülkenin uzak doğu ve Afrika'daki sömürgeleri ele geçirmek istemesi. İki devlette büyük bir silahlanma programı uygulamaya başladı.

Tablo incelendiğinde,

- I. Batı medeniyeti, dünya halklarının refah ve güven içinde yaşamaları için çalışmaktadır.
- II. Çok uluslu devletler, içerisindeki ayaklanmalar yüzünden zor günler geçirmektedir.
- III. Yayılımcı siyaset izleyen Avrupalı devletler arasında husumet başlamıştır.
- IV. Ülkeler siyasi, mali, askerî sorunlarını masa başında çözme gayreti içerisinde.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve IV
- B) II ve III
- C) I ve III
- D) II ve IV

17. I. Dünya Savaşı öncesinde Osmanlı devleti; Balkanlarda, Orta Doğu'da ve Kuzey Afrika'da kendisine bağlı birçok bölgeyi Avrupalı devletlere kaptırmıştı. Yönetimde bulunan İttihat ve Terakki liderleri savaşa katılır ve galip gelirse tekrar eski hudutlarına ulaşabileceğini düşünüyorlardı. Bu nedenle önce İngiltere ile müttefik olunmak istendi. Red cevabı alınınca bloklaşmaların dışında kalmak istemeyen ve savaşı Almanların kazanacağına inanan İttihatçılar Almanya ile gizli bir ittifak sözleşmesi imzaladılar. Savaşta bir diğer plan ise Kafkaslarda Rusları hezimete uğratarak Orta Asya'da bulunan soydaşlarımız ile birleşip büyük bir Türk devleti kurmaktı. Tahmin edilmeyen tek şey bu savaşın çok uluslu devletleri tarih sahnesinden sileceğiydi.

Metinden yola çıkılarak Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki amaçlardan hangisini gerçekleştirmeye çalıştığı savunulamaz?

- A) Güçlü devletlerin çatışma sahasının ortasında yalnız başına kalmamak.
B) Farklı kıtalarda terk etmek durumunda kaldığı toprakları yeniden yönetimi altına almak.
C) Dünyanın farklı bölgelerinde yaşayan soydaşları birleştirerek bir ulus devlet meydana getirmek.
D) Kurduğu güçlü üretim sistemi için daha fazla işlenmemiş madde tedarik etmek.

18. **Mondros Ateşkes Antlaşması'nın bazı maddeleri,**

- Türklerin elindeki savaş esirleri ile esir ya da tutuklu Ermeniler serbest bırakılacak.
- Sınırların korunması ve iç güvenliğin sağlanması dışında Osmanlı ordusu derhâl terhis edilecek.
- Hükûmet haberleşmesi dışında bütün haberleşme, ulaşım araç ve gereçleri İtilaf Devletleri'nin kontrolünde olacak.
- Osmanlı savaş esirleri serbest bırakılmayıp İtilaf Devletleri'nin elinde kalacak.

buna göre İtilaf Devletleri'nin aşağıdaki kavramlardan hangisini ihlal ettiği söylenemez?

- A) Müdafaa hakkı
B) İnanç özgürlüğü
C) Milletler arası denklik
D) İletişim özgürlüğü

19.

Mondros Ateşkes Antlaşması'na göre işgaller

Verilen harita incelendiğinde aşağıdaki çıkarımların hangisine ulaşamaz?

- Günümüz Türkiye sınırlarının hemen hemen tamamı işgale uğratılmıştır.
- I. Dünya Savaşı'nda taraf olmayan bir ülke ilhak faaliyetlerine katılmıştır.
- Anadolu'da gerçekleşen işgaller ağırlıklı olarak kıyı kesimlerinde gerçekleştirilmiştir.
- İstanbul boğazı paylaşılmadığı için ortak işgal alanı olarak belirlenmiştir.

20. Kuva-yı Milliye birliklerinin,

- ülkenin çeşitli bölgelerinde dağınık hareket etmeleri,
- üyelerinin büyük bir bölümünün askerlik mesleğinin inceliklerini bilmemesi,
- aralarında bir emir – komuta zincirinin bulunmaması,
- ihtiyaçlarını halktan zorla karşılama yoluna başvurmaları,
- işgalleri yalnızca yavaşlatıp durdurma güçlerinin bulunmaması,

özelliklerinden hangisi veya hangileri Kuva-yı Milliye birliklerinin hukuksuz hareket ettiğinin bir göstergesidir?

- Yalnız III
- Yalnız IV
- I, II ve IV
- IV ve V

21. Mustafa Kemal'in

- Askerî Rüştîye'ye girebilmek için annesinden gizli olarak sınavlara girmesi ve hedefinden vazgeçmemesi,
- İdadi yıllarında edebiyat, şiir, hitabet, tarih ve yabancı dil gibi birden fazla alan ile ilgilenmesi,
- Okul yıllarında çıkan Osmanlı Devleti ve Yunanistan arasındaki savaşa gönüllü olarak katılmak istemesi

Yukarıda verilen bilgilerde altı çizili bölümler sırası ile Mustafa Kemal'in hangi kişisel özelliklere sahip olduğunu gösterir?

- A) Kararlılık - Çok cephelilik - Vatanseverlik
- B) Cesaret - Önsezi - Vatanseverlik
- C) Kararlılık - Cesaret - Liderlik
- D) İleri görüşlülük - Çok cephelilik - Önsezi

22. Aşağıda Mustafa Kemal'in hayatından bazı olaylar verilmiştir.

Olay 1

İtalyan işgali altındaki Trablusgarp'a gazeteci kılığında gizlice giden Mustafa Kemal, bölgede yaşayan ahaliyi örgütledi. Kurduğu milis güçler ile İtalyanların kıyılarından iç kesimlere doğru ilerlemesini engelledi.

Olay 2

I. Balkan Savaşı sonucunda Edirne dahil Trakya'nın büyük bölümünü kaybederek Midye – Enez hattına çekildik. Balkan devletlerinin birbirine düşmesi ile II. Balkan Savaşı başladı. Bu fırsattan istifade ederek Enver Paşa ile birlikte bölgeye giden Mustafa Kemal Trakya'yı geri almayı başardı.

Olay 3

Sofya'da askerî elçilik yaptığı dönemde bölgede kalan Türk nüfus ile yakından ilgilendi. Sorunlarına çare aradı. Bulgar parlamentosunun çalışmalarını yakından takip etti. Avrupa devletlerinin temsilcileri ile yakın temaslarda bulundu.

Olay 4

Çanakkale Savaşlarına gönüllü olarak katıldı. Kara savaşları başlamadan önce düşmanın çıkarma yapacağı bölgeleri önceden tahmin etti. Mağlup olan birlikleri derleyip toparlayarak zaferin kazanılmasında önemli pay sahibi oldu.

Buna göre verilen olayların hangisinde Mustafa Kemal'in askerî başarılarına değinilmemiştir?

- A) Olay 1
- B) Olay 2
- C) Olay 3
- D) Olay 4